

Bila je to zelo lepa, hvaležna in ne pretežavna tura. S počitkom vred smo se v steni zamudili ravno 4 ure. Težave te smeri so v primeri z ljubljansko (Topolovčevo) zelo enakomerno razdeljene; skoraj celo pot lahko preplezaš v okovankah. Razgled na steno in okolico je celo pot veličasten. —

S severno steno Planjave sta Silva in Ima prestali uspešno prvi planinski rigoroz. Da preizkusimo njegovo veljavnost, smo odšli drugo jutro vsi trije na greben Rinka - Skuta. Plezali sta zelo dobro — kot polnokrvni planinki; mudila nas je samo vrv, na katero smo se radi večje varnosti navezali. V pozni polnočni uri smo izmučeni, toda zadovoljni potrkali na vrata pri Piskerniku. — —

To so planine: okamenelega hrepenenja nemi kazalci, lepe ko pesem in resne ko smrt. Ljudje jih obiskujejo radi mode, športa, družbe, razgleda, vzgoje značaja in volje, jaz pa jih ljubim predvsem zato, ker so lepe in je lepote žejno moje srce. Zato bom s hvaležnostjo in ljubeznijo pel Gospodu vse dni svojega potovanja:

»Levavi oculos meos in montes,
unde veniet auxilium mihi.« (Ps. 120,1.)

Obzor in društvene vesti

Aljaževa kapelica sv. Cirila in Metoda v Vratih. (K blagoslovitvi 29. julija 1928.)

»Kolikorkrat sva z Aljažem šla v Triglavsko pogorje, vsakokrat sva bila mokra od dežja,« je dejal predsednik dr. Fr. Tomišek v svojem spominskem govoru po cerkveni blagoslovitvi novozgrajene kapelice. Nič čudnega torej, če je Triglav pokazal, kakšne plohe zna pošiljati na svoje občudovalce, baš na dan, ko se je uresničila ena zadnjih Aljaževih želja. Celodnevno deževje je res mnogo ljudi odvrnilo, došle pa prisililo k hitri vrnitvi, ko ni bilo prostora za vse pod streho, a pravim planincem tudi nalivi niso mogli ugasniti veselega razpoloženja. Še jeseniška godba je neustrašeno koncertirala med dežjem na prostem. Stari, a še vedno korenjaški škof ljubljanski dr. Anton Bon. Jeglič se ni dal odvrniti od grozečih oblakov, prišel je prvičrat v Vrata, da izroči Aljažovo kapelo njenemu vzvišenemu namenu. Povedal je zbranim planincem izbor lepih etičnih načel o turistiki. (O priliki jih bomo objavili. — Uredn.). — Prof. dr. Rožman pa je orisal zgodovino postanka in graditve nove kapelice:

Za Aljažovo 80 letnico, 6. julija 1925, je sklenil Aljažev klub SPD, da pozida kapelico v Vratih in s tem izvrši vsaj enega izmed mnogoterih lepih načrtov triglavskega župnika. Z največjim navdušenjem in do solz ginjen je sprejel gospod Aljaž ta sklep. Vkljub temu, da je marsikdaj podvomil, bo-li v sedanji gospodarski krizi mogoče nabrati potrebna sredstva, je vendar z mladeniško ognjevitostjo vzel zadevo v roke. Sam je naprosil za načrte univ. profesorja arh. Ivana Vurnika; sloviti umetnik je svojemu staremu prijatelju na ljubo napravil načrte kot poklonilo. — Tudi nagrobni spomenik mu je zamislil. — Načrt je Aljažu zelo ugajal; saj je v neki meri odgovarjal njegovi zamisli »panteona« v Vratih, za katerega je imel že načrte od Vurnika - očeta. A prestrašili so ga stroški in že je bil pripravljen zavreči lepi načrt in zidati majhno enostavno kapelico po — lastni skioč. Menil je žalostno, da dandanes ni več dosti planinskega idealizma v ljudeh. Kako se je motil dobri župnik. Šele ko mu je

Aljažev klub ponovno zagotovil, da prevzame vse stroške, se je odločil za Vurnikov nhčrt. Začetkom julija 1927 se je pričelo z zidanjem, do konca turistijske sezone je bilo poslopje pod streho. Župnik Aljaž žal ni doživel trenutka, ko se je zasadila prva lopata v stavbišče. Različne kritike, ugodne in neugodne, so se lani med zidanjem slišale. Nekateri si kar niso mogli predstavljati, kaj naj bo iz debelozidne »ledenice«. Letos, ko je stavba gotova, se strinjajo vse sodbe, da je lepa in pokrajini popolnoma primerna.

Kapelica stoji sredi mladih smrek med Aljaževim Domom in »malim Triglavom«. Ker je stavba razmeroma majhna (notranjost meri 20 m²), bi med večjimi objekti in pred ogromno severno steno triglavsko kar izgnila, ako bi je arhitekt ne bil primerno dvignil. To je storil na ta način, da je nivo kapelnih tal dvignil za 2 metra, tako da vodijo k vratom široke in visoke stopnice. Ko se bo nasip okrog kapele obrastel, bo stala na zelenem holmcu. Streho je istotako dvignil stolpu podobno, kar čudovito lepo harmonira s skalnatimi, v nebo kipečimi vrhovi, ima pa tudi to praktično vrednost, da sneg ne ostane na strehi in je ne kvari. Vsa stavba s streho vred dosega znatno višino približno 14 m. V zunanosti ima zid iz rezanega kamna in cementa obliko romba, notranjost pa je elipsa. Visoko streho je umetnik v notranjosti originalno izrabil in napravil visoko s skodlami obito kupolo. To daje sicer skromni notranjosti videz veličastnosti. S firnežem in lakom prevlečene skodle so videti voljne in tople ko vosek. Manjka notranjosti še slikanja, ki ga namerava prihodnje leto izvršiti akad. slikarica gospa Helena Vurnikova. Tedaj bo kapelica šele v pravi pestrosti začarala. Letos jo krasi začasno skromna slika sv. Cirila in Metoda. Oltarna miza — velikodušen dar jeseniškega župana g. A. Čufarja — je na sprednji strani, ki tvori vrata v omaro za mašne potrebščine, originalno in živahno poslikana v narodnih nošah.

Zidarska dela je izvršil g. Anton Torkar iz Bleda, tesarska pa g. Val. Dežman iz Radovljice, oboje v splošno zadovoljnost.

Za celotne stroške bo potrebna svota okrog 60.000 Din. Nepričakovano mnogo dobrotnikov se je našlo. Domačini so skoraj vse vožnje napravili zastonj. Nemogoče mi je omeniti vse darovalce, objavili pa bomo imena vseh, katerim se doslej še nismo javno zahvalili. Z znatno svoto je pomagal dokončati kapelico Ljubljanski oblastni odbor (5000 Din), nadalje nekateri denarni zavodi, kakor posojilnica v Kranjski Gori, Ljudska posojilnica v Ljubljani, Vzajemna zavarovalnica itd. Koj bi Aljaž mogel prečitati imena vseh darovalcev, bi še le videl, koliko zvestih prijateljev je imel. —

Slovesnost blagoslovitve je zelo motil dež. Vkljub temu je prisostvovalo nad 500 ljudi. Aljažev zbor iz Dovjega je pel staroslovensko mašo, vmes pa je godba Kat. del. društva na Jesenicah svirala cerkvene skladbe. Po dovršenem cerkvenem obredu se ni moglo razviti na prostem ono neprisiljeno veselo življenje in vrvenje, ki je v planinah ob takih prilikah značilno. Upajmo, da bo ugodnejše vreme ob obletnici; kajti vsako leto hočemo praznovati »Aljaževo žegnanje« v Vratih, da bo spomin triglavskega župnika ostal še trajnejši.

Vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k dovršitvi Aljaževe kapelice — ki seveda še ni plačana — izreka najiskrenejšo zahvalo Aljažev klub SPD.

Za kapelo v Vratih so prišli po zadnji objavi ti-le darovi: Ljubljanski oblastni odbor: 5000 Din, Katoliško tiskovno društvo 1000 Din, Hotel Union in Vzajemna zavarovalnica po 500 Din, uršulinke v Ljubljani, pivovarna Union po 200 Din; Prosvetno društvo v Predosljih, Hrvatska štedionica, gg. Dragotin Hribar, dr. Andrej Kuhar, I. C. Mayer, inž. Dukič, Vidic in komp., Schneider in Verovšek, Josip Olup, Jernej Kopač, dr. Josip Demšar, Ivan Avsenek, Aleksander Hudovernik, dr. Gregor Pečjak, po 100 Din; Fr. Kollmann, Ivan Hribar, A. Bur-

ger, Kolinska tovarna, A. Šarabon, dr. Ivan Jenko, Fr. Kolenc, V. Zor, Josipina Menardi, Fr. Kogoj, Avg. Agnola, Joško Peršič, dr. M. Slavič, Jos. Cegnar, dr. E. Šlajmer po 50 Din.; dr. Oton Papež, Štupica, Bamberg, Fr. Kos, Fr. Gabrovšek, Ivan Dolenc, J. Korenčan po 30 Din.; dr. I. Grašič, dr. J. Knific, dr. J. Česnik, J. Kette, Ant. Kordin, Anton Cafuta, po 20 Din.; Anto. Stergar in svečarna Kopač po 25 Din.; dr. Fr. Kržan in J. Tomažič po 10 Din.

Aljažev klub SPD.

Redni Osrednji občni zbor SPD (Konec.)

Knjigovodja g. Rudolf Rozman je nadalje predložil proračun za l. 1923. Kritiko proračuna povzame g. ravnatelj Pustoslemšek in jo izvaja v tem smislu, da so razne markacije potov postale pomanjkljive in se ne obnavljajo; posebno velja to za pota v ljubljanski okolici; izrecno imenuje pot čez Rašico v Trzin in predlaga, da se za pota in markacije namesto sedaj ustavljene svote Din 20.000.— v proračun postavi Din 25.000.—; dalje predlaga, da naj občni zbor votira podporo Din 1000.— za po potresu prizadeti bolgarski narod. Knjigovodja g. Rudolf Rozman pritrди temu povišku, na kar se oba predloga soglasno sprejmeta.

Predsednik prosi nato gg. Pustoslemška in Westra za sodelovanje pri markacijskem odseku in da bi radi potrebnih markacij stopila v stik z g. Knafelcem, ki nam vodi zaznamovanje potov. Dasi je občni zbor z aplavzom temu predlogu pritrдил, sta oba gospoda odklonila sodelovanje. Ker se je to zgodilo v tonu ogorčenja, je predsednik še naglašal, da si njih sodelovanja ni mislil tako, da bi morala sama izvrševati markacije, nego da bi bila njihju stvar, ker se za okolico Ljubljane zanimata, da opozorita g. Knafelca, ozir. Osrednji Odbor na to, kje se pokaže pri potih kak nedostatek. — Vkljub temu sta odklonila sodelovanje.

Pri daljnji, mestoma burni debati so podali pojasnila o zaznamovanju potov še gg. Alojz Knafelc sam, dr. Stanko Tomišek ter drugi. Podrobneje o tem ne poročamo; z ozirom na prosep društva bi pa bilo želeli, da bi člani odboru sproti, ne pa šele s kritiko pri občnem zboru javljali, ako zasledijo pomanjkljivosti pri markacijah.

Predsednik je konečno reasumiral, da so prigovori proti poročilu knjigovodje in proti proračunu rešeni in je prosil preglednika za njih poročilo.

Gospod ravnatelj Frinc poroča v imenu preglednikov, da so se pregledali natančno vsi računi in knjige in da se je ugotovilo, da se vodijo knjige in računi v najlepšem redu in da je iz njih društveno finančno stanje natančno razvidno. On sam se je udeleževal skoro vseh odborovih sej in lahko izpričuje, da je odbor vodil društvene finance z največjo previdnostjo in točnostjo. Zato predlaga, da se da blagajniku in knjigovodji in celokupnemu odboru absolutorij. Predlog se je soglasno sprejel.

Valitve odbora se niso vršile, ker je odbor kompleten.

Določitev delegatov za Skupščino se je prepustila Osrednjemu Odboru.

Gospod Jože Rus predlaga ureditev društvene knjižice. Sklene se, da se to poveri njemu in g. nadz. Westru. — Dalje opozarja, da naj pristopi SPD k Monakovskemu društvu: »Gesellschaft alpiner Bücherfreunde«. Se sprejme v vednost.

Odborovi predlogi:

a) Častni člani. Predsednik poroča, da je sklenil Osrednji Odbor predlagati občnemu zboru, naj se imenujejo častnim članom gg. profesor Janko Mlakar, dr. Jos. C. Oblak in dr. Henrik Tuma, in to za zasluge, ki so jih ti pridobili kot sotrudniki Planinskega Vestnika. G. Janko Mlakar je napravil naš Vestnik s svojimi humorističnimi spisi obče zanimiv in priljubljen;